



Terre des hommes

Αρωγοί των παιδιών παγκοσμίως.

Ανακοίνωση Tdh Hellas για την υπόθεση στον Κολωνό

01/04/2024

Η οργάνωση παιδικής προστασίας Terre des hommes Hellas καλωσορίζει την καταδικαστική απόφαση του Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Αθηνών για την υπόθεση στον Κολωνό, εντούτοις επισημαίνει η κατάσταση αναφορικά με την παιδική προστασία και συγκεκριμένα των παιδιών θυμάτων εγκληματικών πράξεων στην Ελλάδα παραμένει ανησυχητική.

Έχοντας παρακολουθήσει εξ αρχής την πορεία της υπόθεσης, η Terre des hommes Hellas παρατήρησε ότι σημειώθηκαν παραβιάσεις βασικών διατάξεων της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2012/29 (EU Victims' Rights Directive)¹. Αρχικά, διέρρευσαν στη δημοσιότητα στοιχεία για την ανήλικη κατά παράβαση του άρθρου 21 της ως άνω οδηγίας, που προβλέπει την προστασία της προσωπικής ζωής και των προσωπικών χαρακτηριστικών του θύματος συμπεριλαμβανομένου και γεγονότος που οδήγησε σε επιθέσεις κατά της σωματικής της ακεραιότητας και απειλές. Η διαρροή αυτή έρχεται επίσης σε αντίθεση με το άρθρο 18 της Οδηγίας που προβλέπει την προστασία των θυμάτων και των μελών της οικογένειάς τους από δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση και εκφοβισμό, καθώς και από τους κινδύνους ψυχικής, συναισθηματικής ή ψυχολογικής βλάβης.

Πέραν αυτού, οι πολλαπλές καταθέσεις που έδωσε η ανήλικη στη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής έρχονται σε αντίθεση με το πνεύμα του άρθρου 23 της Οδηγίας, άλλα και με το άρθρο 69 του νόμου 4478/2017² που ενσωματώνει την Οδηγία. Το εν λόγω άρθρο ορίζει ότι η εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος διενεργείται υποχρεωτικά στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων της Εφετειακής Περιφέρειας. Όπου αυτά δεν λειτουργούν, η εξέταση να διενεργείται σε χώρους ειδικά σχεδιασμένους και προσαρμοσμένους για το σκοπό αυτόν χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με όσο το δυνατόν περιορισμένο αριθμό συνεντεύξεων. Τα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων, αποκαλούμενα και Σπίτια του Παιδιού, είναι υπηρεσίες που έχουν ως στόχο να παρέχουν στα παιδιά-θύματα εξειδικευμένη υποστήριξη από τη στιγμή που καταγγέλλουν την εγκληματική πράξη έως την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας, με έμφαση στην προστασία του παιδιού και στην αποκατάσταση της βλάβης που προκλήθηκε από το έγκλημα.

Από την πολυετή εμπειρία της οργάνωσης στον τομέα της πρόσβασης των παιδιών στη δικαιοσύνη συνάγεται ότι αυτές οι παραβάσεις είναι απόρροια συστημικών κενών και υπενθυμίζουμε ακόμα μία φορά τις συστάσεις μας³:

- Ο νόμος 4478/2017 για την προστασία των θυμάτων δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί πλήρως. Δεν υπάρχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων, δεν υπάρχει κατάλληλος συντονισμός μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και δεν υπάρχει συστηματική κατάρτιση. Ένα πρώτο βήμα για τη βελτίωση της προστασίας των παιδιών-θυμάτων και των παιδιών-μαρτύρων θα ήταν η πλήρης εφαρμογή του νόμου 4478/2017.
- Πρέπει να υπάρξει σαφής απόφαση από το Υπουργείο Δικαιοσύνης σχετικά με το ποιος φορέας έχει την αποκλειστική ευθύνη για τη διενέργεια δικανικών συνεντεύξεων παιδιών-θυμάτων και παιδιών-μαρτύρων.



Terre des hommes

Αρωγοί των παιδιών παγκοσμίως.

- Συνιστάται να αναθεωρηθεί το ισχύον Πρωτόκολλο σχετικά με τις δικανικές συνεντεύξεις παιδιών-θυμάτων και παιδιών-μαρτύρων, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι συνεντεύξεις αυτές πραγματοποιούνται από προσωπικό των αρχών επιβολής του νόμου που έχει λάβει εξειδικευμένη εκπαίδευση στην ιατροδικαστική συνέντευξη παιδιών-θυμάτων, παρουσία είτε παιδοψυχολόγου είτε κοινωνικού/ής λειτουργού.
- Για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας και της ιδιωτικής ζωής, οι γραπτές καταθέσεις και τα ηχητικά και οπτικά αρχεία των δικανικών συνεντεύξεων δεν πρέπει να αποθηκεύονται σε γενικούς διακομιστές ή σε υπολογιστές άλλους από εκείνους που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τα Σπίτια του Παιδιού. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα πρέπει να διασφαλίσει ότι σε κάθε περιφέρεια/περιοχή διατίθεται ξεχωριστός, ασφαλής διακομιστής για την αποθήκευση δεδομένων από δικανικές συνεντεύξεις, προσβάσιμος μόνο από καθορισμένα πρόσωπα. Όλες οι καταθέσεις από ένα παιδί-θύμα ή παιδί-μάρτυρα, είτε γραπτές είτε ηχητικές ή οπτικές, θα πρέπει να φυλάσσονται σε ασφαλή διακομιστή που χρησιμοποιείται μόνο για τον σκοπό της φύλαξης των αποδεικτικών στοιχείων. Η αστυνομία και ο/η εισαγγελέας θα πρέπει να λάβουν οδηγίες για την τήρηση ενός αρχείου της «αλυσίδας φύλαξης» των δεδομένων.
- Τα Σπίτια του Παιδιού θα πρέπει είτε να απασχολούν προσωπικό με διεπιστημονικό υπόβαθρο είτε να είναι σε θέση να καλέσουν μια διεπιστημονική ομάδα για να συζητήσουν την υποστήριξη που απαιτείται για μεμονωμένα παιδιά-θύματα τόσο κατά τη διάρκεια της έρευνας και της δίκης, όσο και στη συνέχεια. Το Σπίτι του Παιδιού θα πρέπει να συντονίζει την διεπιστημονική ομάδα.
- Οι υπηρεσίες παιδικής προστασίας φαίνεται να απουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό από τα Σπίτια του Παιδιού, ενώ διαδραματίζουν αναπόσπαστο ρόλο στην υποστήριξη και την προστασία ενός παιδιού-θύματος ή παιδιού-μάρτυρα. Θα πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας και να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο.

Η Terre des hommes Hellas παραμένει αφοσιωμένη στην προστασία των παιδιών και θα συνεχίσει να πιέζει για βελτιώσεις στο σύστημα παιδικής προστασίας της χώρας και για μια αληθινά φιλική προς το παιδί δικαιοσύνη.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32012L0029>

² <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/271920/nomos-4478-2017>

³ <https://tdh.gr/el/meleti-shetika-me-ti-filikotita-toy-systimatos-dikaioynis-pros-ta-paidia-stin-ellada>